

prima instanță: I. Druță

dosarul nr. 2rh-79/17

instanța de apel: M. Ciugureanu, B. Bîrca, E. Clim

instanța de recurs: V. Doagă, M. Ghervas, S. Molodvan, M. Pitic,

A. Cobăneanu

ÎNCHEIERE

05 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Maria Ghervas

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic

Ala Cobăneanu

examinând cererea de revizuire depusă de Ion Ion Voloșciuc

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare împotriva lui Ion Afanasie Voloșciuc și Ion Ion Voloșciuc cu privire la încasarea sumei.

la cererea reconvențională înaintată de Ion Ion Voloșciuc împotriva Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, Societatea cu Răspundere Limitată „Alincom”, intervenient accesoriu Ion Afanasie Voloșciuc, cu privire la declararea nulității contractului de credit, a contractului de participare prin cota-parte la construcția bunului imobil, a contractului de ipotecă și obligarea de a rambursa suma restantă conform contractului de credit

și la cererea reconvențională înaintată de Ion Afanasie Voloșciuc împotriva Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, Societatea cu Răspundere Limitată „Alincom”, intervenient accesoriu Ion Ion Voloșciuc cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2016, prin care a fost respins declarat recursul de Voloșciuc Ion Ion și menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015

constată:

La 06 septembrie 2010, BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ion Afanasie Voloșciuc, intervenient accesoriu Ion Ion Voloșciuc privind transmiterea silită în posesia creditorului a bunurilor imobile ipotecate.

În motivarea acțiunii a indicat că în temeiul contractului de credit nr. 27-PF(CB)-08 din 15 februarie 2008 și acordurilor adiționale la contract, BC

„Investprivatbank” SA a acordat lui Ion Ion Voloșciuc un credit în mărime de 1 735 000 lei, cu dobândă anuală de 18%, stabilindu-se că termenul-limită de rambursare va fi la 15 februarie 2015.

În scopul garantării executării în termen a obligațiunilor contractuale, BC „Investprivatbank” SA a încheiat cu Ion Afanasie Voloșciuc contractul de ipotecă a bunurilor imobile din 20 februarie 2008, înregistrat cu nr. 1891 și autentificat de notarul privat Evghenii Berghii, potrivit căruia debitorul gajist a ipotecat bunurile imobile situate în or. Căușeni, bd. Mihai Eminescu, 24a și anume terenul cu suprafața de 0,0153 ha, cu nr. cadastral 2701210.368 și construcția cu destinație comercială cu suprafața totală la sol de 138 m², cu nr. cadastral 2701210.368.01.

Menționează că debitorul nu își execută obligațiile contractuale, acumulând la 08 decembrie 2009 o datorie în mărime de 1 781 068,69 lei.

Sușține că la 18 octombrie 2010, BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare a expediat debitorului notificarea vizând exercitarea obligațiilor contractuale.

Indică că la 11 august 2010, la OCT Căușeni a fost înregistrat preavizul privind intenția de exercitare a dreptului de gaj. Însă, solicitarea creditorului privind transmiterea benevolă a obiectelor gajate în posesie cu scopul de realizare a rămas fără răspuns.

Solicită transmiterea silită în posesia creditorului BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare, pentru realizare din numele debitorului Ion Afanasie Voloșciuc a bunurilor imobile ipotecate situate în or. Căușeni, bd. Mihai Eminescu, 24a și anume a terenului cu suprafața de 0,0153 ha, cu nr. cadastral 2701210.368 și a construcției cu destinație comercială cu suprafața totală la sol de 138 m², cu nr. cadastral 2701210.368.01.

Ulterior, BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare și-a concretizat cerințele, solicitând încasarea din contul lui Ion Ion Voloșciuc, inclusiv și din contul bunurilor ipotecate de către Ion Afanasie Voloșciuc a datoriei în mărime de 3 568 017,78 lei, precum și a cheltuielilor de judecată.

La 29 martie 2012, Ion Ion Voloșciuc s-a adresat cu cerere reconvențională împotriva BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare și SRL „Alincom”, intervenient accesoriu Ion Afanasie Voloșciuc cu privire la declararea nulității contractului de credit, a contractului de participare prin cotă-parte la construcția bunului imobil, a contractului de ipotecă și obligarea de a rambursa suma restantă conform contractului de credit.

În motivarea cererii reconvenționale, Ion Ion Voloșciuc a indicat că potrivit contractului de credit nr. 27-PF(CB)-08 din 15 februarie 2008, a contractat de la BC „Investprivatbank” SA creditul în sumă de 1 735 000 lei, drept rezultat al încheierii contractului nr. 186 de participare prin cotă-parte la construcția bunului imobil din complexul locativ „Alpina Village”. Potrivit contractului nr. 186, executorii lucrărilor de construire sunt BC „Investprivatbank” SA și SRL „Alincom”.

Indică că mijloacele bănești obținute din contractarea creditului au fost transferate la contul SRL „Alincom”, care nu și-a onorat obligațiunile contractuale, însă, a gajat BC „Investprivatbank” SA întregul complex locativ „Alpina Village”, inclusiv și imobilul în construcția căruia a investit mijloace financiare și Ion Ion

Voloșciuc. Ulterior, complexul locativ nominalizat a fost transmis în ipotecă BC „Victoriabank” SA.

Consideră că contractul nr. 186 de participare prin cotă-parte la construcția bunului din complexul locativ „Alpina Village” urmează a fi anulat în temeiul prevederilor art. 217, 219 Codul civil, iar contractul de credit nr. 27- PF(CB)-08 din 15 februarie 2008 urmează a fi anulat din considerentul că a fost contractat drept rezultat al încheierii contractului de participare prin cotă-parte la construcția bunului imobil, urmând ca SRL „Alincom” să restituie băncii mijloacele bănești contractate.

Totodată, susține că băncii urmează a-i fi efectuate plăți în sumă de 1795602 lei și nu în suma arătată de aceasta în cererea de concretizare a cerințelor, deoarece întregul credit a fost transferat la contul SRL „Alincom” și anume această întreprindere este ținută să ramburseze creditul nominalizat.

Solicită declararea nulității absolute a contractului de credit nr.27-PF(CB)-08 din 15 februarie 2008, a contractului nr. 186 de participare prin cotă-parte la construcția bunului imobil din complexul locativ „Alpina Village” din 06 februarie 2008 și a contractului de ipotecă nr. 1891 din 20 februarie 2008 încheiat între BC „Investprivatbank” SA și Ion Afanasie Voloșciuc, obligarea SRL „Alincom” de a rambursa integral BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare, suma restantă conform contractului de credit nr. 27-PF(CB)-08 din 15 februarie 2008 în mărime de 1 795 602 lei.

În cadrul examinării pricinii, Ion Afanasie Voloșciuc a depus cerere reconvențională împotriva BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare și SRL „Alincom”, intervenient accesoriu Ion Ion Voloșciuc cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă, indicând că contractul de ipotecă litigios garantează rambursarea creditului contractat de către Ion Ion Voloșciuc de la BC „Investprivatbank” SA în conformitate cu contractul de credit nr. 27-PF(CB)-08 din 15 februarie 2008. Însă, în condițiile în care în litigiu a fost înaintată acțiunea reconvențională de către Ion Ion Voloșciuc prin care se solicită desființarea atât a contractului de credit, cât și a contractului de participare prin cotă-parte la construcția bunului imobil din complexul locativ „Alpina Village”, urmează a fi desființat și contractul de ipotecă.

Solicită declararea nulității contractului de ipotecă nr. 1891 din 20 februarie 2008 încheiat între BC „Investprivatbank” SA și Ion Afanasie Voloșciuc.

Prin hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 11 aprilie 2013, a fost respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Investprivatbank” SA, admisă acțiunea reconvențională înaintată Ion Ion Voloșciuc și declarat nul contractul de credit nr. 27-PF(CB)-08 din 15 februarie 2008 încheiat între Ion Ion Voloșciuc și BC „Investprivatbank” SA, precum și contractul nr. 186 de participare prin cotă-parte la construcția bunului imobil din complexul locativ „Alpina Village” din 06 februarie 2008, încheiat între BC „Investprivatbank” SA, SRL „Alincom” și Ion Ion Voloșciuc, obligată SRL „Alincom” să ramburseze BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, suma restantă conform contractului de credit nr. 27-PF(CB)-08 din 15 februarie 2008 încheiat între Ion Ion Voloșciuc și BC „Investprivatbank” SA în quantum de 1 795 602 lei.

A fost admisă acțiunea reconvențională înaintată de Ion Afanasie Voloșciuc și declarat nul contractul de ipotecă nr. 1891 din 20 februarie 2008 încheiat între BC „Investprivatbank” SA și Ion Afanasie Voloșciuc, încasat de la BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare în beneficiul lui Ion Ion Voloșciuc cheltuielile de judecată în mărime de 5 300 lei și în beneficiul lui Ion Afanasie Voloșciuc cheltuielile de judecată în mărime de 300 lei, iar în folosul statului taxa de stat în mărime de 44 500 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 noiembrie 2013, a fost admis apelul declarat de BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare, casată hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare și a fost încasat de la Ion Ion Voloșciuc în beneficiul BC „Investprivatbank” SA datoria în mărime de 3 568 017,78 lei, inclusiv din contul bunurilor ipotecate de Ion Afanasie Voloșciuc terenul cu suprafața de 0,0153 ha, cu nr. cadastral 2701210.368 și construcția cu destinație comercială cu suprafața totală la sol de 138 m.p.², cu nr. cadastral 2701210.368.01, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea reconvențională înaintată de Ion Ion Voloșciuc și cererea reconvențională depusă de Ion Afanasie Voloșciuc privind anularea actelor juridice.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 octombrie 2014, a fost admis recursul declarat de Ion Ion Voloșciuc, casată decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2015 a fost respins apelul depus de BC „Investprivatbank” SA și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 iulie 2015, a fost admis recursul declarat de BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare, casată decizia instanței de apel și restituită pricina spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecători.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015, a fost admis apelul declarat de BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare, casată hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 11 aprilie 2013 și emisă o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată înaintată de BC „Investprivatbank” SA în proces de lichidare împotriva lui Ion Afanasie Voloșciuc și Ion Ion Voloșciuc a fost admisă, transmis silit în posesia BC „Investprivatbank” SA a bunurilor gajate de către Ion Afanasie Voloșciuc: teren cu suprafața de 0,0153 ha, numărul cadastral 2701210.368 și construcția cu destinație comercială cu suprafața totală la sol de 138 m², cu numărul cadastral 2701210.368 în vederea stingerii creditului contractat de Ion Ion Voloșciuc în baza contractului de credit nr. 27-PF(CB)-08 din 15 februarie 2008.

Cererea reconvențională înaintată de Ion Ion Voloșciuc împotriva BC „Investprivatbank” SA și SRL „Alincom”, intervenient accesoriu Ion Afanasie Voloșciuc cu privire la declararea nulității actelor juridice și cererea reconvențională înaintată de Ion Afanasie Voloșciuc împotriva BC „Investprivatbank” SA și SRL „Alincom”, intervenient accesoriu Ion Ion Voloșciuc cu privire la declararea actelor juridice au fost respinse ca nefondate.

La 11 martie 2016, Ion Ion Voloșciuc a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015 cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Pin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2016, a fost respins recursul declarat de Voloșciuc Ion Ion și menținută decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015.

La 07 februarie 2017, Ion Ion Voloșciuc a depus cerere de revizuire împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2016, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2016 cu admiterea recursului și casarea integrală a deciziei Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015, ca fiind nefondată și ilegală cu menținerea hotărârii Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 11 aprilie 2013.

În motivarea cererii de revizuire, cu referire la prevederile art. 449 lit. b) CPC, a invocat că după pronunțarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2016, i-au devenit cunoscute circumstanțe esențiale ale pricinii și anume menținerea deciziei instanței de apel fără a se ține cont că BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, în procesul examinării cauzei în prima instanță, a modificat atât obiectul acțiunii, din transmiterea în posesie a bunurilor imobile ipotocate, în încasarea datoriei, atât și calitatea procesuală a participanților la proces, calitatea pârâtului Ion Afanasie Voloșciuc a fost modificată în intervenient accesoriu, iar calitatea intervenientului accesoriu Ion Ion Voloșciuc a fost modificată în pârât.

Relevă că însuși instanțele de apel și de recurs au constatat și confirmat, în deciziile sale, faptul că BC „Investprivatbank” SA a solicitat inițial, transmiterea în posesie a bunurilor imobile ipotocate de către Ion Afanasie Voloșciuc, iar ulterior, după concretizarea cerințelor sale, a modificat obiectul acțiunii și anume a solicitat deja încasarea datoriei în baza contractului de credit din contul lui Ion Ion Voloșciuc, inclusiv din contul bunurilor imobile ipotocate de Ion Afanasie Voloșciuc.

Obiectează că instanța de apel, fără a ține cont de concretizările cerințelor din acțiune făcute de BC „Investprivatbank” SA, a dispus transmiterea în posesia băncii a bunurilor imobile ipotocate de Ion Afanasie Voloșciuc, iar instanța de recurs, fără a ține cont de încălcarea flagrantă admisă de către instanța de apel, precum și ignorând în totalitate argumentele invocate de către el în cererea de recurs, a respins recursul și a menținut decizia instanței de apel.

Consideră că nereluarea, în temeiul prezentei cereri de revizuire, a procesului de judecată pentru o nouă soluționare a cazului, i-ar încălca lui și lui Ion Afanasie Voloșciuc dreptul la un proces echitabil, art. 6 paragraful 1 CEDO și dreptul la proprietate prevăzut de art. 1 din Protocolul Adițional CEDO asupra mijloacele bănești care se solicită a fi încasate în beneficiul BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, cât și dreptul la un recurs efectiv prevăzut de art. 13 din Convenție.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca inadmisibilă din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) CPC după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: a) încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 451 CPC, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447 CPC, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 CPC și anexându-se probele ce le confirmă.

La caz, se constată că revizuentul, în susținerea cererii de revizuire, cu referire la dispozițiile art. 449 alin. (1) lit. b) CPC, a invocat că după pronunțarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2016, i-au devenit cunoscute circumstanțe esențiale ale pricinii și anume menținerea deciziei instanței de apel fără a se ține cont că BC „Investprivatbank” SA, în proces de lichidare, în procesul examinării cauzei în prima instanță, a modificat atât obiectul acțiunii, din transmiterea în posesie a bunurilor imobile ipotecate, în încasarea datoriei, atât și calitatea procesuală a participanților la proces, calitatea pârâtului Ion Afanasie Voloșciuc a fost modificată în intervenient accesoriu, iar calitatea intervenientului accesoriu Ion Ion Voloșciuc a fost modificată în pârât.

În conformitate cu art. 449 lit. b) CPC, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În interpretarea corectă a normei enunțate este de înțeles că circumstanțele sau faptele menționate, trebuiau să existe obiectiv până la pronunțarea hotărârii, iar revizuentul nu putea ști despre aceste circumstanțe anterior pronunțării hotărârii, revizuirea căreia se cere.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că cele invocate de către revizuent în susținerea cererii de revizuire nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 449 lit. b) CPC, or, aceste argumente țin de fondul cauzei.

Mai mult că Ion Afanasie Voloșciuc nu s-a folosit de dreptul său de a contesta decizia instanței de apel și nu a declarat recurs împotriva acesteia, decizia fiind contestată cu recurs doar de către Ion Ion Voloșciuc, care a depus și cererea de revizuire.

Ca consecință, se va remarca că temeiurile invocate în cererea de revizuire de către revizuentul Ion Ion Voloșciuc nu pot fi reținute ca unele prevăzute la art. 449 CPC, în baza căruia se poate solicita revizuirea hotărârii, ultimul oferind în susținerea acestei, împrejurări ce țin de fondul cauzei, iar admiterea cererii de revizuire, în sensul formulat, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice. De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 CPC.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a

Drepturilor Omului din 03 martie 2009 în cazul Eugenia și Doina Duca contra Moldovei, în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reiterat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului autorității lucrului judecat, care instituie că nicio parte nu este în drept să solicite revizuirea unei hotărâri definitive și obligatorii întru obținerea unei reexaminări și unei noi soluții în cauză. Competența de revizuire a instanțelor superioare ar trebui să fie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu ar trebui apreciată ca un recurs deghizat. O distanțare de la principiul respectiv este justificată doar atunci când este determinată de circumstanțe cu caracterele substanțiale și obligatorii.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. art. 269-270, art. 453 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Ion Voloșciuc împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 28 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare împotriva lui Ion Afanasie Voloșciuc și Ion Ion Voloșciuc cu privire la încasarea sumei, la cererea reconvențională înaintată de Ion Ion Voloșciuc împotriva Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, Societatea cu Răspundere Limitată „Alincom”, intervenient accesoriu Ion Afanasie Voloșciuc, cu privire la declararea nulității contractului de credit, a contractului de participare prin cota-parte la construcția bunului imobil, a contractului de ipotecă și obligarea de a rambursa suma restantă conform contractului de credit și la cererea reconvențională înaintată de Ion Afanasie Voloșciuc împotriva Băncii Comerciale „Investprivatbank” Societate pe Acțiuni în proces de lichidare, Societatea cu Răspundere Limitată „Alincom”, intervenient accesoriu Ion Ion Voloșciuc cu privire la declararea nulității contractului de ipotecă.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Maria Ghervas

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic

Ala Cobăneanu